

TANAP Avropaya uzanan yol, növbəti zəfər, tarixi nailiyyətdir

**ENERJİ VƏ NƏQLİYYAT LAYİHƏLƏRİNİN REALLAŞMASINDA MİSİLSİZ ROLU OLAN
TÜRKİYƏ-AZƏRBAYCAN QARDAŞLIĞI DÜNYA BİRLİYİNƏ HƏMRƏYLİK, SABİTLİK TÖHFƏSİDİR**

"Enerji layihələrimiz bölgəmizə sabitlik gətirir. Bu layihələrdə iştirak edən bütün ölkələr, bütün şirkətlər fayda görür, xalqlar fayda görür. TANAP kimi nəhəng layihənin həyata keçirilməsi Türkiyə-Azərbaycan liderlərinin birgə güclü siyasi iradəsi nəticəsində mümkün olmuşdur" söyləyən Prezident İlham Əliyevin sözləri, eyni zamanda, Türkiyə - Azərbaycan dostluğunun da ifadəsidir.

İstanbulda keçirilən 22-ci Dünya Neft Kongresindəki çıxışında enerji təhlükəsizliyini dünya siyasetinin başlıca amili adlandıran Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, bu sahədə liderlərini saxlayan Azərbaycanın təşəbbüsleri dünya ictimaiyyəti tərəfindən maraqla qarşılıan. Enerji siyasetinə sadıq qalan, hər zaman azad rəqabəti, bazar iqtisadiyyatını, qlobal layihələrin həlliində toqquşmanı deyil, əməkdaşlığı təşviq edən Azərbaycanın iqtisadiyyatın şaxələndirilməsinə enerji təhlükəsizliyinin mü hü mərol oynadığını reallaşan layihələrlə də təsdiqləyir.

Təbii ki, qlobal strateji layihələrin icrasına imkan yaranan, dünyadan enerji xəritəsini yemidən tərtib edən Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərlərinin, Cənub Qaz Dəhlizinin, TANAP-in inşasında Azərbaycan-Türkiyə dostluğunun böyük rolu vardır. Azərbaycanın təbii resurslarının dünya bazarlarına çıxarılması üçün özünü doğrudan şaxələndirmə siyasetinin əhəmiyyətini Cənub Qaz Dəhlizinin icrasında iştirak edən ölkələrin sayının artması da göstərir. Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiye, Bolqarıstan, Yunanistan, Albaniya, İtaliya arasındaki əməkdaşlığı regional sülhün təminatı baxımından yüksək dəyərləndirdən cənab İlham Əliyevin siyasi iradəsi sayəsində yaranan tərəfdəşliq formatı Avropa ölkələrinin Azərbaycan qazı ile təminatında böyük rola malikdir. Artıq sübut olunmuş faktdır ki, tərəfdəş ölkələrin enerji təhlükəsizliyinin təminatına töhfə verən Azərbaycan Avropaya nəqəl ediləcək yeganə yeni qaz mənbəyidir. TANAP kimi nəhəng layihə Türkiyə-Azərbaycan birliliyi neticəsində mümkün olmuşdur. Azərbaycan qazının Avropa qitesinə böyük həcmde ötürülməsi haqqında son illər ərzində bir çox müzakirələr aparılsa da, texniki və maliyyə cəhətdən çox mürəkkəb layihə olan TANAP-ı Azərbaycan-Türkiyə dostluğunun bəhrəsi adlandırmış ola r. Yeddi ölkəni, bir çox şirkətləri birləşdirən Cənub Qaz Dəhlizinin ayrılmaz hissəsi olan TANAP bu gün və gələcəkdə enerji təhlükəsizliyi məsələlərinin həlli üçün əvəzolunmaz infrastruktur layihəsidir. Avropanın ən böyük infrastruktur layihəsi olan bu kəmərlə Azərbaycanın zəngin qaz ehtiyatları Türkiyə və

Avropa bazarlarına qısa və təhlükəsiz yolla, şaxələndirilmiş formada çatdırılır. TANAP-in tam istismara verilmesi Türkiyə-Azərbaycan qardaşlığının növbəti təzahürü, zəfəridir. "TANAP tarixi layihədir. Bu gün biz XXI əsrin enerji tarixini birlikdə yazırıq. Bu tarix işbirliyi tarixidir, bu tarix sabitlik tarixidir. Enerji layihələrimiz bölgəmizə sabitlik gətirir. Bu layihələrdə iştirak edən bütün ölkələr, bütün şirkətlər fayda görür, xalqlar fayda görür". söyləyən, "Men dünyada siyasi sahədə Türkiyə və Azərbaycan kimi ikinçi müttəfiq tanımırı" sözü ilə iki dövlət arasındakı sarsılmaz birliliyi ifadə edən Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi hər iki dövlətin bərabər həyata keçirdiyi qlobal layihələr dünya enerji xəritəsinə, nəqliyyat infrastrukturuna yeni cəlalar gətirir.

TANAP-in Avropa sərhədinə çatdırılması isə daha bir tarixi gün kimi yaddaşlarda qaldı. Bu münasibətlə keçirilən tədbirdə çıxış edən cənab İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, TANAP Türkiyə və Azərbaycan xalqlarına, digər qonşu xalqlara fayda və tərəqqi verəcəkdir.

Avrasiyada ən böyük infrastruktur layihələrindən olan TANAP tərəfdəş ölkələrin enerji təhlükəsizliyini təmin etməklə, siyasi, iqtisadi, mədəni köpürlər üçün də təməl, xalqlar arasında anlaşma yaranan körpüdür. "Bu layihədə iştirak edən 7 ölkə, - onlardan üçü Avropa İttifaqının üzvüdür, - bundan sonra uzun illər birlikdə çalışacaq və bunun faydasını bölüşəcəklər. Yəni, bu layihə əməkdaşlıq, sabitlik, uzunmüddətli anlaşma gətirir" söyləyən cənab İlham Əliyev Bakı-Tbilisi-Qars dəmiryolunu enerji layihələrinin davamı adlandırmışla bu layihəni Azərbaycanı, Orta Asiya ölkələrini, Əfqanistani və Çini birləşdirən dostluq körpüsü adlandırır.

Azərbaycan -Türkiyə əməkdaşlığı tekce neft-qaz, nəqliyyat layihələrinin gerçəkləşməsində deyil, bütün sahələrdə özünü bürüze verir. Türk dünyasının birlik və həmreyliyinin möhkəmlənməsində, beynəlxalq müstəvidə inkişafında, türkdilli xalqlar arasında inqərasıyanı təmin etməklə, ölkələrin siyasi-iqtisadi yüksəlişinə təkan verən münasibətlərin genişlənməsində Azərbaycan-Türkiyə faktoru böyük əhəmiyyətə malikdir. Türk dövlət və cəmiyyətlərinin dostluq, qardaşlıq və

əməkdaşlıq qurultaylarında, Azərbaycan və türk diaspor teşkilatları rəhbərlerinin Forumlarında, Azərbaycan və türk diaspor Təşkilatları Əlaqələndirmə Şurasının tədbirlərində, Türkəlli ölkələrin dövlət başçılarının ənənəvi olaraq keçirilən Zirvə Görüşlərində də əsas prioritet kimi daim diqqətdə saxlanılan Türkiyə-Azərbaycan dostluğu, qardaşlığı erməni lobbyisinə qarşı mübarizə birgə fəaliyyətin əsas istiqamətlərini təşkil edir.

Respublikamızda keçirilən Türkəlli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının Zirvə Görüşündə qeyd olunduğu kimi Azərbaycan Türkiyə iqtisadiyyatına ən çox sərma-

ye qoyan ölkələrdən biridir. Belə ki, Azərbaycanın Türkiyə iqtisadiyyatına sərmayəsi 15 milyard ABŞ dolları, Türkiyənin Azərbaycan iqtisadiyyatına qoyulan sərmayəsi isə 12 milyard ABŞ dollari təşkil edir. "Enerji və nəqliyyat layihələrinin reallaşması ilə Türkiyə-Azərbaycan dostluğu, qardaşlığı gündən-güne möhkəmlənir. Mən bu gün dünya miyandasında ikinci belə ölkələr tanımram ki, Türkiyə və Azərbaycan qədər bir-birinə yaxın olsun. Bizim aramızdakı ticaret dövriyyəsi artır. Bu ilin 9 ayında ticaret dövriyyəmiz 40 faizdən çox artıb və 3,4 milyard dollar'a çatıbdır. Qarşılıqlı yatırımlar bizim qardaşlığımızı

göstərir və eyni zamanda, onu göstərir ki, biz bir-birimizə güvənirik. Bir-birimizin iqtisadiyyatına dəstek veririk" söyləyən cənab İlham Əliyev onu da bildirir ki, bu gün Türkiye dünya miyadasında güc mərkəzidir. Nəinki yerləşdiyi bölgədə, dünyada Türkiyənin sözünün çökisi artır, imkanı genişləndir, heç kim unutmamalıdır ki, bu qardaş ölkə buna görə kimə borcludur.

Tarixdə liderlərin rolu haqqında kifayət qədər kitablar yazılıb, elmi əsərlər yaradılıb və müxtəlif fərziyyələr, fikirlər var. Onların hər biri qəbuldur. Ancaq tarix göstərir ki, liderin rolü bir çox hallarda həllədici olur, bu, danılmazdır. Bu gün Türkiye və Azərbaycanın liderlərinin siyasi iradə və qətiyyətləri sabitliyi tecəssüm etdirir və geleceyə nikənliliklə baxmaq üçün imkan yaradır. "Biz buna sevinirik. Çünkü Türkiyənin gücü bizim gücümüzdür, Türkiyənin uğuru bizim uğurumzdur və biz birlikdə bundan sonra da iki qardaş ölkə kimi ciyin-ciyinə irəliyə gedəcəyik. Bizim qarşımızda bütün üfüqlər açıqdır. Həyata keçirdiyimiz bu nəhəng layihələr bizim gücümüzü göstərir və bizim gücümüzü artırır. İqtisadi güc nəticədə siyasi gücə çevrilir" söyləyən cənab İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, TANAP və Cənub Qaz Dəhlizinin inşası ilə dünyada etibarlı əməkdaşlıq formatı yaradılıb. İstehsalçı ölkə olan Azərbaycan, tranzit və istehlakçı ölkələrə birlikdə çalışır: "Bizim mənafeyimiz də birdir, gəlirimiz də ədalətli şəkildə bölünür. Bir daha demək istəyirəm ki, bütün bu layihələr bölgədəki sabitliyi möhkəmləndirir."

**Xuraman İsmayılovı,
"iki sahil"**

Argentina səfiri:

AZƏRTAC-ın İspan dilində xəbər yayması təqdirəlayıqdır

Azərbaycan ilə Argentina arasında informasiya mübadiləsi sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi məsələləri müzakirə olunub.

AZƏRTAC-ın idarə Heyətinin sədri Aslan Aslanovun Argentinanın Azərbaycan-dakı səfiri Sergio Perez Gunella ilə görüşündə bununla bağlı etrafı fikir mübadiləsi aparılıb.

Sefir Sergio Perez Gunella AZƏRTAC-ın dönyanın ən çox danişilan ikinci dili olan İspan dilində xəbər yaymanın təqdirəlayıq olduğunu qeyd edib. Bildirib ki, bu, İspan-dilli ölkələrə Azərbaycan haqqında genişləndirilməsi üçün hər cür dəstək göstərməyə hazır olduğunu bildirib.

Əməkdaşlığın böyük əhəmiyyət kəsb etdiyi və vurğulayıb, əlaqələrin daha da genişləndirilməsi üçün hər cür dəstək göstərməyə hazır olduğunu bildirib.

AZƏRTAC-ın idarə Heyətinin sədri Aslan Aslanov Azərbaycan ilə Latin Amerikası ölkələri, o cümlədən Argentina arasında əlaqələrin ildən-ildə genişləndirilməsi qeyd edib, AZƏRTAC ilə TELAM milli xəbər agentliyi arasında informasiya mübadiləsi sahəsində

mübadiləsi sahəsində əməkdaşlığın önemini vurğulayıb.

Agentliyin beynəlxalq əlaqələri barədə məlumat verən idarə Heyətinin sədri AZƏRTAC-ın İspan dilində xəbər yaymanın informasiya mübadiləsi üçün geniş imkanları açdığını söyləyib. Qeyd edib ki, AZƏRTAC ilə TELAM arasında əlaqələrin ildən-ildə genişləndirilməsi qeyd edib, xüsusilə informasiya

rın böyük auditoriya-yaya, Argentina və digər ispan dilli ölkələr barədə xəbərlərin isə Azərbaycan oxucularına çatdırılması baxımından mühüm önemə malikdir.

Görüşdə AZERTAC ilə Argentina səfirliliyinin geləcəkdə birgə layihələr həyata keçirməsi, müasir medianın inkişaf meyilləri ilə bağlı müzakirələr aparılıb.